

творі. Прикметно, що саме з поемою “Смерть Каїна” Ю.Бойко пов’язує “великий стильовий стрибок” у Франковій творчості – від реалізму до т. зв. новоромантизму³².

Жанрово-стилістичні, ідейно-тематичні аналогії, алюзії, трансформації інонаціональних художньо-естетичних здобутків у творах І.Франка (насамперед високомистецька “націоналізація” світових образів і вічних тем у нових літературних версіях) переконливо засвідчують теоретично обґрунтоване дослідником взаємопроникнення оригінальної та перекладної творчості.

Загалом учення І.Франка про переклад як вагомий чинник літературного розвитку суттєво поглиблює та увиразнює його концепцію національної літератури, насамперед в осмисленні проблем взаємозв’язку національного та загальнолюдського, традицій і новаторства у вітчизняному літературному процесі.

³² Бойко Ю. До проблеми розвитку Франкового стилю // Вибр. праці. – К., 1992 . – С. 109.

Наші презентації

Михальчук Ніна. Мала проза Володимира Винниченка: метафізичні та естетичні інтенції: Монографія. – Ніжин: Видавництво НДУ ім. М.Гоголя, 2007. – 127 с.

Монографія присвячена дослідженню малої прози письменника через функціонування категорій метафізичного та естетичного світорозуміння, що дає змогу визначити особливості картин світу в контексті ідеології модерністського зламу в літературі кінця XIX – поч. XX ст., конкретизувати думку дослідників про вплив на творчість Винниченка “філософії життя” та місце малої прози в контексті українського модернізму.

Актуальною для моделювання літературного процесу XX ст. та його зв’язку з модерністською європейською культурною традицією залишається й нині проблема прочитання малої прози В.Винниченка та зрозуміння її модерних рис, що дозволить визначити особливості модерністського дискурсу його творчості та її місце в контексті українського модернізму.

Жіночі голоси в літературному дискурсі XX століття: Матеріали до спецкурсу. – 2007. – 240 с. / Організація Американські Ради з міжнародної освіти: ACTR/ACCELS, Інститут літератури ім. Т.Г.Шевченка НАН України, Тернопільський національний педагогічний університет ім. В.Гнатюка.

Пропонований увазі читачів збірник статей став завершальним етапом проекту “Жіноча література: розширення кордонів” про творчість американських письменниць та О.Кобилянської. Вони стали прикладом розширення інтерпретативних і канонічних кордонів, заперечуючи традиційно маргінальне становище інонаціональної та національної жіночої літератури. Художні тексти, які ввійшли до збірника, сприятимуть позитивній самоідентифікації жінки в суспільстві, усвідомленню нею опресивних моделей та опірності до них.

С.С.

набира води”. Першопочаток життя таїться у кришталеву чистій воді старих криниць (“Непочата вода ...”, “Найчистіші джерела ...”).

Традиційно в нашій культурі природа розглядається в сакральному позитивному аспекті. Не маючи власного змісту, вона легко надається до суперлятивних означень. Ми проектуємо на неї наші уявні чесноти, хоч насправді природа лагідна й жорстока, підступна й щира, потворна і прекрасна, брудна й чиста, проста і складна водночас. Заклик до життя в гармонії з природою має романтичний, а отже, вельми непевний зміст. Адже природа тотальної і тривалої гармонії не знає, якщо не називати такою жорстку доцільність і боротьбу за існування. Можливо, людині бракує не природи, а культури, тобто свободи. Очевидно, іманентними властивостями природи слід визнати продуктивність і волю до життя. А отже, імператив “живи у згоді з природою” буде означати: наслідуй природу працелюбністю й силою духу.

Упродовж століть рецепція природи у європейських літературах була вельми неоднозначною. Після Лісабонського землетрусу 1755 року, що забрав десятки тисяч життів і зумовив перегляд світоглядної основи епохи, оптиміст Вольтер написав поему “Про загибель Лісабона” з рядками: “Природа – царство зла, оселя руйнування”. Маркіз де Сад обґрунтував розбещеність своїх персонажів веліннями природи. У Й.-В.Гете образ природи – не так предмет наслідування, як взірці продуктивності й потенціал нерозвинених можливостей, які покликана піднести на рівень чину людина, що стала “першою бесідою Бога з природою”.

Своїм учителем О.Довгий називає автора “Сонячних кларнетів”, проте в молодого Тичини, як і, до слова, у Б.-І.Антонича, природа становить собою модерністський світлий хаос, діонісійську стихію. Натомість чистота роси, одвічне проростання стебел трави, життєдайність зерна – світ розважний, етизований, гармонійний. Природа в Довгого вже пережила свій Sturm und Drang. Утрачаючи на барвистості й динаміці, раціоналізована природа більшою мірою олюднюється. До об’єктива поета здебільшого потрапляє культивованій пейзаж: сад, поле, криниця. Уява автора йде далі, населяючи пейзаж органічними знаками сучасності, що було б неприйнятним, скажімо, для Я.Щоголіва: “Літак, як бусол, білі крила ніс”, “Радари верб вислухували поле, / В нічний політ збиралося село”.

Поетичний голос О.Довгого негучний, але виразний. Здається, сучасність саме й полягає в тому, щоб мати власне творче обличчя, адже епігонство, хоч би яким модерним воно було, завжди належить минулому.

Наші презентації

Валентина Соболев. До джерел. Історія української літератури XIX – початку XX століття: Підручник для II класу загальноосвітнього ліцею. – Warszawa: Wydawnictwo Szkolne i Pedagogiczne Spółka Akcyjna, 2006. – 360 s.

Підручник Валентини Соболев “Історія української літератури XIX – початку XX століття” – це друга частина циклу підручників для українських ліцеїв у Польщі “До джерел”, яка є продовженням підручника “Історія давньої української літератури IX – XVIII ст.” (2005). У новому підручнику опрацьовано визначальні теми з українського класицизму, сентименталізму, реалізму та модернізму, завдання для ліцеїстів подано в оригінальній формі “Проблеми. Контексти. Питання” в десяти вікторинах і вправах, які вміщені в рубриках “Розширений рівень” і розраховані на заохочення й зацікавлення ліцеїстів вершинними досягненнями українського письменства та введення їх у міжнародний контекст.

Київська Русь. — 2007. — Кн. 7 (XVI). Блуд.

Відкривається словом Д.Стуса “Калини шкода” про блуд — “первісне осмислення справді національного простору межі тисячоліть... освоєння духового обширу реальної (рахітичної, продажно, єретичної, єдиної, брудної й чистої, дурнуватої й невимовно-високої) України”. Проза представлена романом О.Ульяненка “Там, де південь...” (відгук Оксани Плаксієй “Сенс оголеності”), текстами Павла Михеда (“Почім у Варшаві шишки”), Леоніда Самійленка (“Журфак”) — відгук Юлії Підмогильної (“Весело про сумне”), Ол.Гавроша (“Як вилікуватися від свої коханки” у “Забороненій зоні”), а також щоденником-2004 А.Дністрового “Гопи і філософія”. Поезія — добіркою Олеся Коржа “Метафора стіни” (відгук Д.Стуса “Кольори здивування”). В “Апокрифах” — “Уроки етнографії для Гоголя: давні дискусії в сучасній рецепції”; у “Матриці” — есе Максима Стріхи “Наш Міцкевич”; у “Переобліку” — відгуки К.Бабкіної (“Порт Франківськ” Тараса Прохаська), Наталі Гаук (на “Географію українських і суміжних земель” В.Кубійовича), Ол.Апалькова (на “Восхождение в бездну” Вол.Єременка), Наталі Литвинової (на “Невидимці” Герберта Веллса). У “Барабані” — розмови Ігоря Яворського (Черкаси) із директором Інституту проблем болю: “Лікар далекого плавання, або душа Володимира Берсенєва”. На “Питання №1” (про те, що “останнім часом літературознавство перетворюється на жіночий фах”) відповідає Віра Агеєва.

Кур’єр Кривбасу. — 2007. — №212-213 (липень-серпень).

Проза: роман Ол.Жупанського “Першими до мене прийдуть діти...”; оповідання Л.Таран та образок “Коломийка” Мих.Гончара. Поезія: добірки віршів Вас.Слапчука з книжки “Новенький ровер старенького пенсне” та “Силою змія” Ол.Хоменка. У “Витоках” — “Доля” (ретро) Романа Іваничука. Триває публікація статей з архіву І.Костецького “Оглянувшись на півстоліття...”, а саме: “Михайло Орест (50 років життя — 25 років творчості)”; “Гостина в печерників (Немов з далеких лиць небулої Еллади)”; “Як читати вірші Зуєвського”. Рубрика “SCRIPTIBLE” містить “Імпресії та медитації” Вол.Базилевського, “Що записано у Книгу Споминів” Ів.Денисюка, “Над книгою М.Коцюбинської” (“Книга Споминів”. — К.: Акта, 2006) Євг.Сверстюка, побудовані на творчості Ю.Андруховича дослідження Т.Гундорової “Ressentiment в постколоніальній перспективі” (український випадок) та рецензія на “Таємниці” (замість роману) Дм.Дроздовського “Ловець “Таємниці” Юрій Андрухович, або Сім днів, які змінили світ”. Відгук на монографію Віри Агеєвої “Поетика парадоксів” (про Віктора Петрова-Домонтовича) “Як писати монографії?” Ростислава Семківа; проблеми сучасного національного мистецтва турбують І.Бондаря-Терещенка (“З ПМД на ПМЖ”). В “Універсі” — вірші Марціна Светліцького (Краків; пер. з польськ. С.Жадана). Як завжди — “Книгопанорама”, змісти журналів, оголошення про набір на піврічну стипендію “Gaude Polonia”.

В.Л.